

UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
SERIA KULTUROZNAWSTWO NR 20

Małgorzata Jankowska

Narracje apokryficzne w kulturze współczesnej

POZNAŃ 2011

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	7
CZEŚĆ I. Narracje apokryficzne a współczesna kultura Zachodu	11
ROZDZIAŁ 1. Czym są współczesne narracje apokryficzne?	13
1.1. Apokryfy tradycyjne	14
1.2. Narracja	22
1.3. Narracje apokryficzne	27
ROZDZIAŁ 2. <i>Dokumenty kultury</i> . Kilka słów o metodzie	36
2.1. W sieci znaczeń. Semiotyczna koncepcja kultury	36
2.2. W stronę rzeczywistości kulturowej. Antropologia filozoficzna a antropologia literatury	39
2.3. Filozofia, literatura, mit	44
ROZDZIAŁ 3. Problemy współczesnej kultury Zachodu. Sekularyzacja, globalizacja i kryzys metafizyki	48
CZEŚĆ II. Filozoficzne narracje apokryficzne	59
ROZDZIAŁ 1. Wokół sporu o kształt filozofii współczesnej. Rozum, prawda i pytania ostateczne	61
1.1. Rozum historyczny według Herberta Schnädelbacha	63
1.2. Racjonalizm według Leszka Kołakowskiego	65
1.3. <i>Metafizyczne rozdarcie</i> – rozum zagubiony w koncepcji Giorgia Coliego	68
1.4. Racjonalizm – metaracjonalizm. Władysława Stróżewskiego koncepcja epistemologii	73
1.5. Rozum a wiara – zarys historii problemu	77
1.6. Co dalej z filozofią?	83

ROZDZIAŁ 2. Filozoficzne narracje apokryficzne a problemy etyczne	87
2.1. Rola „apokryfów” filozoficznych	87
2.2. Między racją rozumu a pragnieniem wiary. Leszka Kołakowskiego potyczki z Bogiem	91
2.2.1. Wielka filozoficzna przemiana – szkic o ewolucji poglądów Leszka Kołakowskiego	91
2.2.2. Narracje filozoficzne Leszka Kołakowskiego, czyli rozważania nad realnością zła	97
2.3. Andrzeja Grzegorzcyka manifest spójności światopoglądowej	122
2.3.1. <i>Dekalogi</i> . Apokryficzność wobec racjonalizmu i etyki	123
2.3.2. <i>Moralitety</i>	131
CZĘŚĆ III. Literackie narracje apokryficzne	159
ROZDZIAŁ 1. Współczesne spory chrystologiczne – o problemach kulturowej recepcji <i>sacrum</i>	161
1.1. Tradycyjne spory chrystologiczne – krótki rys historyczny	162
1.2. Obrazy Jezusa na przestrzeni dziejów	168
1.3. Między Jezusem historii a Chrystusem wiary	172
ROZDZIAŁ 2. Literackie narracje apokryficzne a kryzys metafizyki	177
2.1. Apokryfy literackie jako artykulacja kryzysu metafizyki. Literatura wobec filozofii i religii	178
2.2. <i>Ostatnie kuszenie Chrystusa</i> Nikosa Kazantzakisa – literacka analiza współczesnych sporów chrystologicznych	183
2.2.1. Nikosa Kazantzakisa namysł filozoficzny nad kryzysem metafizyki	183
2.2.2. Jezus historii a Chrystus wiary – problem relacji <i>ratio</i> i <i>fides</i> w <i>Ostatnim kuszeniu Chrystusa</i>	188
2.3. <i>Ewangelia według Jezusa Chrystusa</i> José Saramago – refleksja nad kondycją społeczeństwa postsekularnego	215
2.3.1. Skandal zła według José Saramago	215
2.3.2. Jezusa potyczki z Bogiem i Szatanem – problem teodycei w <i>Ewangelii według Jezusa Chrystusa</i>	219
Konkluzje	242
Bibliografia	250
Bibliografia podmiotowa	250
Bibliografia przedmiotowa	251
Apocryphal narratives in modern culture (Summary)	256